

Eesti Audiovisuaalautorite Liidu juhatuse 09.05.2025 koosoleku otsus.

MÄNGUFILM

Mängufilm on audiovisuaalne teos, mille täpselt komponeeritud narratiiv on enamasti fiktiivne. Kuigi mängufilmi keskne lugu võib olla ka inspireeritud tõsielu sündmustest või inimestest, on rõhk fiktiivsel süžeele ja tegelaskujudel, keda esitavad näitlejad.

Mängufilmi sündmuskohad, tegelased ja sündmused on igapäevaeluga võrreldes sageli fantastilised või liialdatud. Mängufilme on sellistest žanritest nagu draama, komöödia, põnevusfilm, fantaasia, ulme, romantika jne. Mängufilmi eesmärk on loova jutustuse kaudu sügavalt peegeldada inimkogemusi, emotsioone või kujutlusmaailma.

TV DRAAMA

Teledraama on enamasti fiktiivse narratiiviga žanr, mille eelnevalt kirjutatud stsenaarium keskendub sageli tegelaste siseelu, kasvu, motivatsiooni ja suhete arengule ning sellele, kuidas tegelased reageerivad konfliktidele ja väljakutsetele. TV draama lugu on enamasti väljamõeldud, kuid neil on võib olla tõsieluline taust.

Teledraamad uurivad mitmesuguseid teemasid, alates isiklikest võitlustest ja suhetest kuni suuremate ühiskondlike või filosoofiliste konfliktideni välja. TV draama eesmärk on kaasata vaatajaid köitva jutuvestmise ja emotsionaalse kaasatusega.

Teledraamad jagunevad tavaliselt osadeks, mis võivad järgida sarja vormingut (kus iga episood aitab kaasa kõikehõlmavale süžeele) või episoodilist vormingut (kus iga episood jutustab eraldiseisva loo). Sarja vormis TV draamad tekitavad sageli põnevust, jättes lahendamata süžeeleiniid, mis kanduvad edasi tulevastes osadesse.

Enimesinevad TV draama tüübid on: krimidraama, ajalooline draama, peredraama, poliitiline draama, seebiooper, komöödia.

TV draama on enamasti tõsisem ja rohkem süžeele keskendunud ja emotsionaalselt fokuseeritum kui nt situatsioonikomöödia (sitcom) või jutusaade (talkshow), mis keskenduvad rohkem meelelahutusele, huumorile ja tõsielu sündmustele, mitte dramatiseeritud ja stuktureeritud narratiivile.

LAVASTATUD LÜHIVORMID

Sitcom ehk situatsioonikomöödia on episoodide lõikes järjepideva süžeeaga fiktiivne komöödiažanr, mille keskmeks on korduvad tegelaskujud, kes tegutsevad reeglina ühes ja samas piiratud keskkonnas ja enamasti humoorikates olukordades.

Sketšides (samuti lavastatud fiktiivne žanr) on aga tavaliselt igas episoodis erinevad tegelased ja olustik.

DOKUMENTAALFILM

Mittefiktiivne, läbimõeldud struktuuri ja stiiliga audiovisuaalne teos, mille eesmärk on dokumenteerida, informeerida, harida ja/või pakkuda esteetilist elamust. Teos analüüsib sügavuti reaalseid sündmusi, isikuid, nähtusi või teemasid. Dokumentaalfilm põhineb reeglina tõsielulistel materjalidel ja sisaldab sellel eesmärgil filmitud kaadreid, intervjuusid, ja arhiivikaadreid. Reeglina välditakse lavastuslikkust, tähtsad on autentsus ja faktipõhisus. Dokumentaalfilm võib sisaldada ka lavastatud osi (re-enactment), kuid ka need osad põhinevad siiski tõsielulistel sündmustel või autorile omistatavatel ideedel.

Lühidokumentaal keskendub tihti kindlale teemale, sündmusele või isikule, esitades selle lühidalt, kuid tõhusalt.

PORTREEFILM

Portreefilm on teos, milles keskendutakse ühe või mitme inimese põhjalikule portreteerimisele, uurides indiviidi iseloomu, eluviisi, saavutusi, kogemusi ja mõttemaailma. Selles võidakse jälgida portreteeritavat nii lühiajaliselt, seoses mingi iseloomuliku tegevuse või sündmusega, kui jälgida ja käsitleda tegelase elu ja karjääri pikemaajaliselt (näiteks eluloofilmid).

AIMEFILM (ÕPPEFILM, POPULAARTEADUSLIK FILM)

Mittefiktiivne teos, mille eesmärk on harida, informeerida või instrueerida teatud teema kohta. Rõhk on faktidel, mitte kunstilisel taotlusel ega meelelahutusel. Sageli kasutatakse haridusasutustes või spetsiaalsetes kontekstides (näiteks teadus- või haridusnäitustel). Võib olla tehniliselt lihtsam ja keskenduda selgitamisele.

ANIMAFILMID ja ANIMASEERIAD

Animafilm on üksik täispikk või lühiformaadis film, mis on täielikult või osaliselt loodud animeerimistehnika abil.

Animaseeria (animasari) on episoodiline audiovisuaalne teos, mis koosneb mitmest osast ja on loodud samade animeerimis tehnikatega nagu animafilmid.

Animafilme ja -seeriade visuaalne stiil ja enamasti selgesti eristuv, varieerudes realistlikust stiilist abstraktse kunstini. Animafilme ja -seeriade narratiivid on sageli fantastilised või hüperboolsed ja neid on mängufilmi (live action) formaadis raske sama hästi esitada. Animafilme ja -seeriade helinduses mängivad tähtsat rolli tegelaste ja meeleolu loomisel häälnäitlemine, heliefektid ja muusika.

Peamised animatsiooni tehnikad on: 2D-animatsioon, 3D-animatsioon, stop-motion-animatsioon, käsitsi joonistatud animatsioon.

TEOSED, MIDA EAAL EI ESINDA.

Tõsieluseriaal (Reality TV)

Mittefiktiivne, kuid tihti lavastatud või dramatiseeritud audiovisuaalne sari, mille fookus on meelelahutusel, mitte faktilisusel või harimisel. Jälgib tõeliste inimeste elu või lavastatud olukordi, esitledes neid draamaliselt ja meelelahutuslikult. Tõsieluseriaalide fookus on sageli võistluslikkusel, suhtedraamadel, skandaalidel, konfliktisituatsioonidel või eksootilistel tegevustel.

Meelelahutussaated

Mittefiktiivne, meelelahutusele keskendunud telesisu, mis on loodud peamiselt aja täiteks või kergeks meelelahutuseks. Tihti võistlusliku sisuga.

Uudissaated, telemagasinid, kultuurisaated, reportaazid, persoonilood ja portreesarjad

Telesaated jms, mille tiitrites on telejaama nimi märgitud produtsendina reeglina ei kuulu EAAL esindatavate teoste nimekirja.

Portreesaatesari (vt võrdluseks Portreefilm)

Portreesaatesarjas keskendutakse inimese või inimeste eluloo ja tegevuse jälgimisele. Vormiliselt on esitatud lühemate, üksteisele järgnevate episoodidena. Portreesaatesari on seotud telemeedia ja veebipõhiste formaatidega, milles ühendatakse dokumentaalfilmidele ja telesaadetele omaseid esteetilisi elemente.

Muusikavideod

Puudub andmebaas, kust autorsust kontrollida; kasutajatelt saadavad programmiaruanded ei sisalda muusikavideosid; kuna teoste arvestus käib žanri ja pikkuse järgi, siis muusikavideod saaksid väga vähe punkte ja punkti rahaline väärtus oleks väga väike.